

Θεοί και άνθρωποι.

Κοίτα τον Πήγασο. Στέκεται ακίνητος.
Γιατί άραγε; Τι συμβαίνει;

Σςςςςςςς... Άκου. Μια υπέροχη μελωδία
πλημμυρίζει τη Μυθοχώρα. Είναι η μουσική
του Ορφέα. Ενός θείου μουσικού με κακή τύχη.

Ο Ορφέας ήταν ο πιο μεγάλος μουσικός και τραγουδιστής
της Μυθοχώρας. Γονείς του ήταν ο Οίαγρος και η Καλλιόπη. Ο Οίαγρος ήταν
ένα πνεύμα, που κατοικούσε σε κάποιο ποταμό της Θράκης. Η Καλλιόπη
ήταν μια από τις εννέα Μούσες. Το αγαπημένο μουσικό όργανο του Ορφέα
ήταν η λύρα. Όταν τραγουδούσε, μάγευε τα άγρια ζώα, τα ψάρια, τις πέτρες
και τα δέντρα. Όλη η φύση αγαπούσε τη μουσική του.

Στον Ορφέα άρεσαν πολύ οι περιπέτειες. Γι αυτό πήρε μέρος
στην Αργοναυτική εκστρατεία, για την οποία θα μάθεις
στη συνέχεια του βιβλίου.

Ο Ορφέας παίζει μουσική. Σύμφωνα με τη μυθολογία,
ο Ορφέας κρατάει λύρα. Εδώ ο ζωγράφος
της Αναγέννησης τον παράστισε με βιολί. Γιατί άραγε;

 **Λύρες υπάρχουν και σήμερα σε πολλά μέρη. Στη διπλανή
εικόνα βλέπεις μια σύγχρονη λύρα από την Ελλάδα.**

 **-Μπορείς να βρεις από ποιο μέρος είναι η σύγχρονη
αυτή λύρα;**

- Εσένα ποιο είναι το αγαπημένο σου μουσικό όργανο; Γιατί;
- Αγαπάς τη μουσική; Σου αρέσει να τραγουδάς; Διάλεξε μαζί με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου ένα τραγούδι και τραγουδήστε το στην τάξη.
- Έχεις δει ποτέ αρχαία ελληνική λύρα; Μοιάζει με τις σημερινές;
- Πώς σου φαίνεται που ακόμα και σήμερα χρησιμοποιούνται μουσικά όργανα, που για πρώτη φορά χρησιμοποιήσαν οι αρχαίοι;
- Από ποια μουσικά όργανα αποτελείται μια σύγχρονη ορχήστρα;

Ο Ορφέας μαγεύει τα ζώα με τη μουσική του. Ελαιογραφία του Francesco Pourdous, του 16ου αιώνα, που βρίσκεται στην Φλωρεντία.

Ο Ορφέας και η Ευρυδίκη.

Όμως ο Ορφέας στάθηκε άτυχος. Έχασε τη γυναίκα του, την Ευρυδίκη. Την αγαπούσε τόσο πολύ που κατέβηκε στον Κάτω Κόσμο, στον Άδη, για να τη φέρει πίσω. Ο θεός του Άδη, ο Πλούτωνας, και η γυναίκα του, η Περσεφόνη, συγκινήθηκαν τόσο πολύ από τη μουσική του Ορφέα, που τον άφησαν να πάρει μαζί του την Ευρυδίκη. Έπρεπε όμως να μην γυρίσει το κεφάλι του και να τη δει, μέχρι να φτάσουν στη γη. Ο Ορφέας όμως δε συγκρατήθηκε και η Ευρυδίκη χάθηκε οριστικά.

Ο σπουδαίος τραγουδιστής βρήκε τελικά τραγικό θάνατο. Οι Μαινάδες, που τον ζήλευαν για τη μουσική του, τον σκότωσαν στην κοιλάδα του Εννιπέα, στη Μακεδονία. Το κεφάλι του το πέταξαν στον ποταμό Έβρο. Η θάλασσα όμως το έβγαλε στη Λέσβο. Εκεί προφήτευε τα μελλούμενα.

Ο θάνατος του Ορφέα.

Οι αρχαίοι λάτρευαν τον Ορφέα με τελετές, τα «Ορφικά Μυστήρια». Εκεί τραγουδούσαν τους «Ορφικούς Ύμνους». Πολλοί επίσης συγγραφείς και ποιητές έγραψαν γι' αυτόν και την Ευρυδίκη. Μερικοί από τους μεγαλύτερους μουσικούς, έγραψαν μουσική βασισμένη στη ζωή του. Ο Ορφείας λένε ότι συμβούλεψε επίσης τους ανθρώπους να μην τρώνε κρέας και να είναι χορτοφάγοι.

- Ο Ορφέας κατέβηκε στον Άδη για την αγαπημένη του. Αυτό τι δείχνει;
- Ποιο ήταν το λάθος του Ορφέα; Γιατί το έκανε; Εσύ τι θα έκανες στη θέση του;
- Ψάξε να βρεις κάποιο πίνακα, μουσικό έργο ή βιβλίο που να έχει θέμα τον Ορφέα ή την Ευρυδίκη.
- Βρες περισσότερα στοιχεία για τον τρόπο διατροφής που πρότεινε ο Ορφέας.

Σκηνή από τον "Ορφέα" του Μοντεβέρντι στην Όπερα της Ζυρίχης.

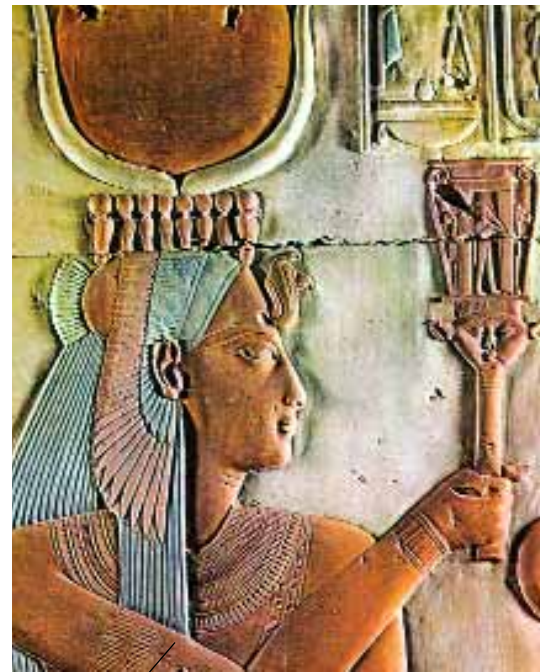
Όπως μας λέει ο ιστορικός Πλούταρχος, ο Ορφέας λίγο πριν πεθάνει είχε μεταφέρει στην Αττική τη λατρεία δυο θεών της Αιγύπτου: του Όσιρη και της Ίσιδας.

Το παράξενο είναι πως ο Όσιρης είχε το ίδιο τέλος με τον Ορφέα. Ένας άλλος θεός, ο Σεθ, τον σκότωσε και πέταξε τα κομμάτια του στο Νείλο.

Ο Σεθ ζήλευε τον Όσιρη επειδή τον αγαπούσαν πολύ οι άνθρωποι.

Και ξέρεις τι άλλο παρατήρησε ο Πήγασος σε ένα ταξίδι του; Ότι ένας ναός της Ελευσίνας, στον οποίο λάτρευαν τον Ορφέα αλλά και τη θεά Δήμητρα, έχει μπροστά δυο κολόνες που μοιάζουν με τους ναούς της αρχαίας Αιγύπτου. Σε αυτούς τους ναούς λάτρευαν την Ίσιδα.

Η Δήμητρα.

Η Ίσιδα.

Η Δήμητρα.

Ο Πήγασος έχει ακόμα μια ενδιαφέρουσα πληροφορία. Η Ίσιδα, αδερφή του Όσιρη, προστάτευε στην Αίγυπτο ό,τι η Δήμητρα στην Ελλάδα: τη γεωργία. Πολλοί λαοί είχαν θεές που προστάτευαν τη γεωργία. Έτσι, για παράδειγμα, οι ινδιάνοι Ιροκόοι, της περιοχής της Νέας Υόρκης, λάτρευαν την Ονάθα, θεά του σιταριού.

- - Οι Μαινάδες δεν ήθελαν τον Ορφέα και τον σκότωσαν. Ο Ζεθ αντιπαθούσε τον Όσιρη και τον σκότωσε. Συζήτησε στην τάξη σου τις πράξεις αυτές. Πώς τις κρίνεις;
- - Ποιες ήταν οι σχέσεις αρχαίων Ελλήνων και Αιγυπτίων; Γράψε μια έκθεση για το θέμα αυτό.

Θυμάσαι που ο Πήγασος μας διηγήθηκε ότι ο Ορφέας πήρε μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία; Καιρός να μάθεις περισσότερα πράγματα γι' αυτήν.

Ο Ιάσοντας ήταν ο γιος του Αίσωνα και της Αμφινόμης. Ήταν ο κληρονόμος του θρόνου της Ιωλκού. Όμως ο αδελφός του πατέρα του, ο Πελίας, του έκλεψε το θρόνο. Ο μόνος τρόπος για να τον πάρει πίσω ήταν να πάει στη μακρινή Κολχίδα, διασχίζοντας ένα μεγάλο μέρος της Μυθοχώρας.

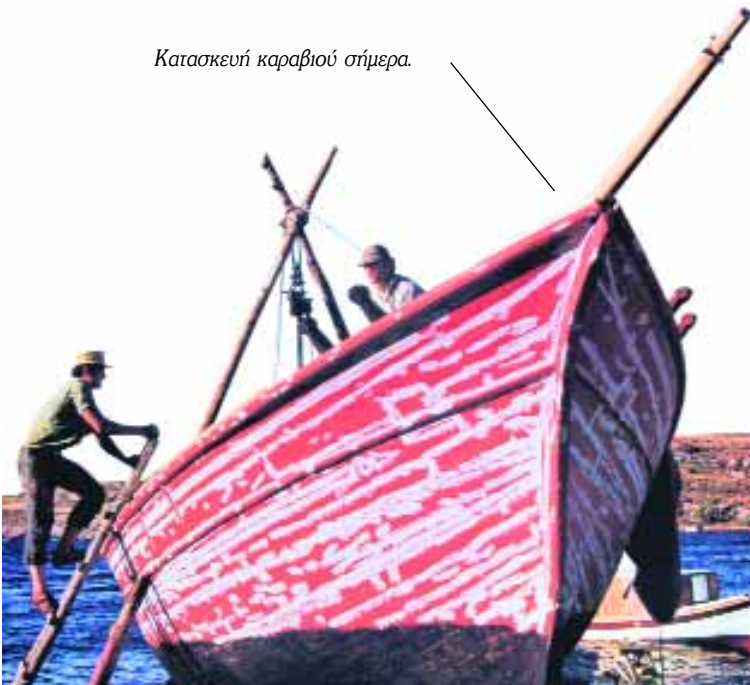

... κατασκευάζοντας την Αργώ.

Έτσι, ο Ιάσοντας έφτιαξε ένα μεγάλο καράβι που το ονόμασε Αργώ. Του έδωσε αυτό το όνομα επειδή Άργο έλεγαν τον αρχηγό των τεχνιτών, που κατασκεύασαν το καράβι. Λένε πως σε ένα δάσος βρισκόταν κρυμμένο το Χρυσόμαλλο Δέρας. Ήταν κρεμασμένο πάνω σε μια βελανιδιά και το φυλούσε ένας δράκος.

Αν ο Ιάσοντας κατάφερνε να φέρει στην Κολχίδα αυτήν τη χρυσή προβιά, θα γινόταν αυτός βασιλιάς.

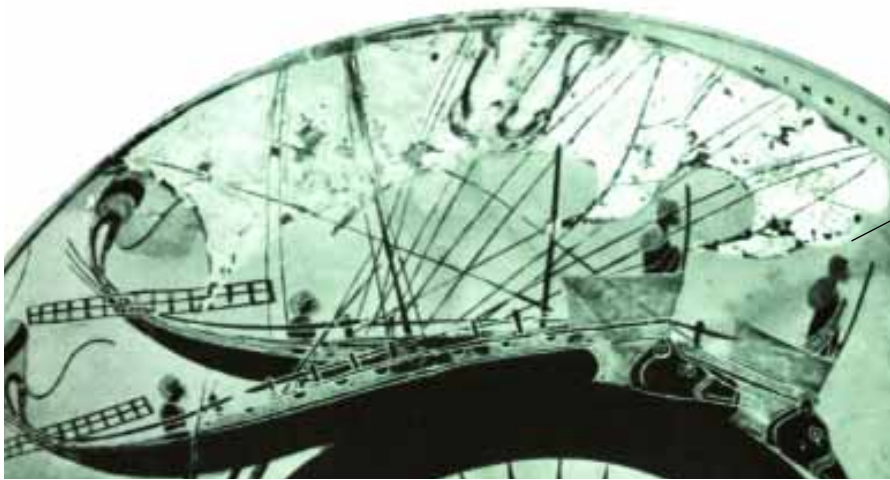
Κατασκευή καραβιού σήμερα.

Ο Δρόμων. Βυζαντινό πλοίο που αποτέλεσε την εξέλιξη της αρχαίας ελληνικής τριήρους.

Κολχίδα είναι η σημερινή Γεωργία, στον Καύκασο. Στη Γεωργία ζουν πολλοί Έλληνες. Μπορείς να βρεις περισσότερες πληροφορίες για τη Γεωργία;

Αρχαία ελληνικά πλοία.
Παράσταση από αγγείο.

Πιστό αντίγραφο αρχαίας
τριήρους. Ονομάζεται
Ολυμπιάς και βρίσκεται
στο Παλαιό Φάληρο.

Πορτογαλική καραβέλα, 15ου αιώνα.

-Πώς κατασκευαζόταν ένα αρχαίο πλοίο, ελληνικό ή ξένο;

Σε πολλές περιοχές στην Ελλάδα υπήρχε παράδοση να κατασκευάζουν ομοιώματα καραβιών σε μικρογραφία. Ακόμα και σήμερα στολίζουν καραβάκια αντί χριστουγεννιάτικου δέντρου. Σε πολλές πλατείες αντί για δέντρο, βρίσκεις ένα καράβι ή μια βάρκα στολισμένη τα Χριστούγεννα.

Ομοίωμα «σκάφης». Βρίσκεται σε μοναστήρι στη Σύμη.

Ομοίωμα «βολέτας». Βρίσκεται στη Λέρο.

Κατασκευή πλοίου

ΥΛΙΚΑ

- φελιζόλ
- κοπίδι
- άσπρη κόλλα
- ξυλάκια
- κατάρτι
- χαρτόνι
- γάζα ή τουλουπάνι
- πανάκι

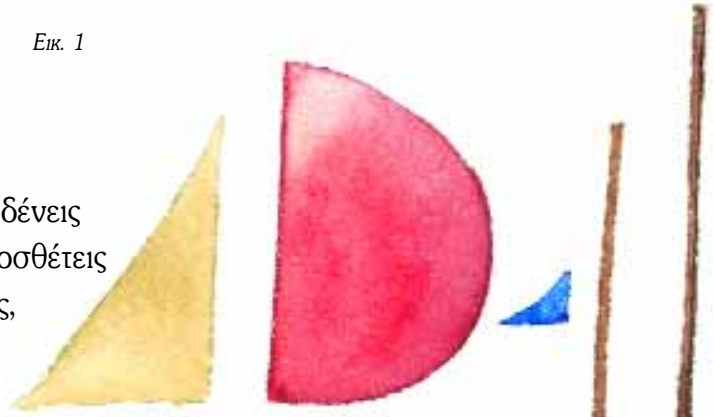

Από μια παλιά συσκευασία κόβεις ένα κομμάτι φελιζόλ. Με ένα κοπίδι κόβεις το σχήμα του πλοίου (εικ.1), το αλείφεις με κόλλα, κολλάς τη γάζα και το βάζεις.

Εικ. 1

Μετά κολλάς χαρτονάκια .... όπως βλέπεις στις εικόνες. Έπειτα μαζεύεις λεπτά ξύλα και δένεις πανάκια ή κολλάς χαρτονάκια (εικ. 2) και προσθέτεις και άλλα πράγματα αν θέλεις (π.χ. βαρκούλες, σημαιάκια). Υπάρχουν και φωτογραφίες για να δεις στη διπλανή εικόνα.

Εικ. 2

Μόλις ετοιμάστηκε το καράβι, ο Ιάσωνας πήρε μαζί του περίπου 50 γενναίους άντρες. Ανάμεσα τους ήταν ο Ηρακλής, ο Ορφέας, ο Κάστορας και ο Πολυδεύκης, ο περίφημος γιατρός Ασκληπιός και άλλοι ξακουστοί βασιλιάδες, ήρωες και μάντιες. Μετά από πολλές περιπέτειες, μάχες και άλλες δυσκολίες έφτασαν στην χώρα του τυφλού μάντη Φινέα. Ο Φινέας είχε τιμωρηθεί από το Δία. Η τιμωρία του ήταν ότι κάθε φορά που ετοιμαζόταν να φάει, ορμούσαν οι θεές του ανέμου, οι Άρπιες και του άρπαζαν το φαΐ.

Οι Αργοναύτες έδωξαν τα φτερωτά τέρατα που βασάνιζαν τον Φινέα. Αυτός για να τους ευχαριστήσει, τους είπε πώς να γλιτώσουν από τις Συμπληγάδες πέτρες. Οι Συμπληγάδες ήταν δυο τεράστιες πέτρες, που ανοιγόκλειναν συνέχεια.

Όταν έφτασαν κοντά στις Συμπληγάδες, οι Αργοναύτες άφησαν ένα περιστέρι να περάσει. Το περιστέρι τα κατάφερε χάνοντας μόνο λίγα φτερά από την ουρά του. Οι Αργοναύτες τράβηξαν αμέσως γερό κουπί και κατάφεραν να περάσουν, χάνοντας μόνο ένα κομμάτι από την πρύμνη.

Ο δρόμος για την Κολχίδα ήταν ανοικτός...

Οι Άρπιες βασανίζουν το Φινέα. Παράσταση από κρατήρα του 5ου αιώνα π. Χ. Βρίσκεται στο Ρούβο της Ιταλίας.

Ο Ιάσωνας και οι Αργοναύτες. Παράσταση από ερυθρόμορφο κρατήρα του 400- 390 π. Χ. Βρίσκεται στο Ρούβο.

Όταν έφτασαν στην Κολχίδα, ο Ιάσοντας ζήτησε από το βασιλιά Αίητη το χρυσόμαλλο δέρας. Αυτός δεν ήθελε να του το δώσει. Για να τον αποφύγει του ζήτησε να κάνει μια σειρά από δύσκολους άθλους. Ο Ιάσοντας τα κατάφερε, με τη βοήθεια της κόρης του βασιλιά, Μήδειας, που τον είχε ερωτευθεί.

Ο Αίητης παρακολουθεί τον Ιάσωνα να δαμάζει έναν ταύρο.

Το Μνημείο των Αέρηδων στην Αθήνα.

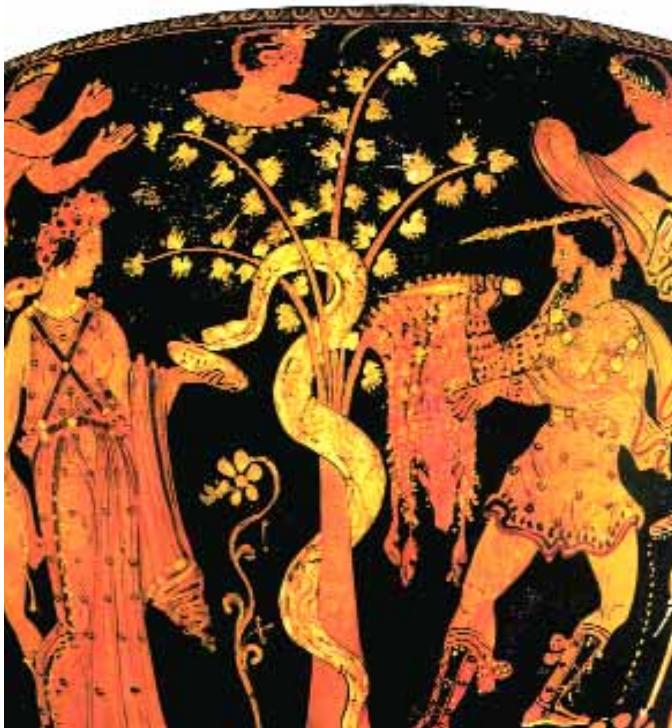
Οι αρχαίοι Έλληνες τους θυελλώδεις ανέμους, που κατάστρεφαν τις σοδειές και βύθιζαν τα πλοία τους, τους συμβόλιζαν με τις Άρπιες.

- Άρπιες δεν υπάρχουν μόνο στην ελληνική μυθολογία. Για θεές του ανέμου μιλάει και ένας μύθος των Βεδουίνων. Οι Βεδουίνοι είναι μια φυλή που ζει στην έρημο Σαχάρα. Πώς σου φαίνεται αυτό;
- Σήμερα οι άνθρωποι παθαίνουν καταστροφές από τέτοια καιρικά φαινόμενα;

Βεδουίνοι.

Η Μήδεια οδήγησε κρυφά τους Αργοναύτες στη βελανιδιά. Έσταξε στα μάτια του δράκου ένα μαγικό φίλτρο. Ο δράκος αποκοιμήθηκε, οι Αργοναύτες έκλεψαν την προβιά και η Μήδεια τους ακολούθησε.

Ο Ιάσωνας κλέβει το χρυσόμαλλο δέρας με τη βοήθεια της Μήδειας. Κρατήρας των αρχών του 4ου αιώνα π. Χ., που βρίσκεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, στη Νάπολη της Ιταλίας.

Ο Ιάσωνας επιστρέφει, θριαμβευτής στην Ιωλκό. Παράσταση από κρατήρα του 350- 340 π. Χ., που βρίσκεται στο Μουσείο του Λούβρου, στο Παρίσι.

Μετά από πολλές δυσκολίες και αφού σταμάτησαν στην Κέρκυρα, στη βόρεια Αφρική και στην Κρήτη, οι Αργοναύτες κατάφεραν να γυρίσουν στην Ιωλκό με το δέρας.

Στη θέση της Ιωλκού βρίσκεται σήμερα μια πολύ όμορφη πόλη: ο Βόλος.

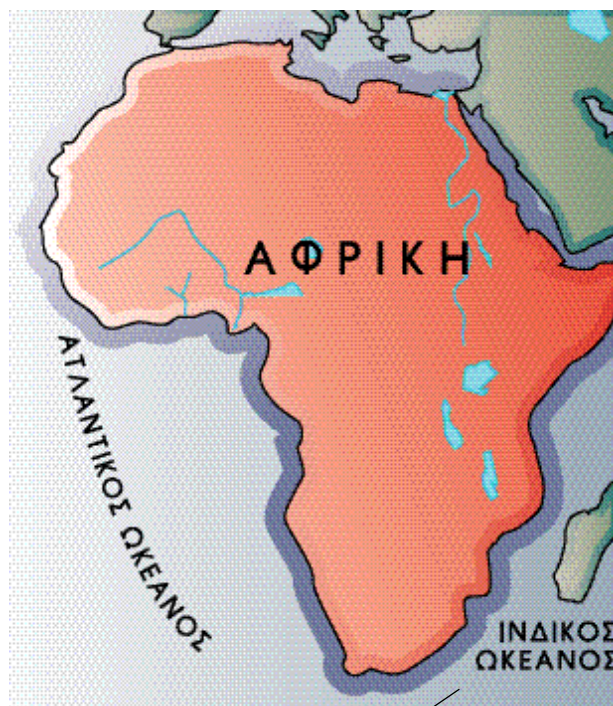
- Σύμφωνα με μια ερμηνεία, η Αργοναυτική Εκστρατεία συμβολίζει το ταξίδι του ανθρώπου σε περιοχές που ήταν πλούσιες σε χρυσάφι ή άλλα μέταλλα. Εσύ τι πιστεύεις;
- Μπορείς να βρεις λίγα στοιχεία για την ιστορία του χρυσού και της ελληνικής χρυσοχοΐας;
- Βρείτε πληροφορίες για το Βόλο. Χωριστείτε σε ομάδες και παρουσιάστε τις εργασίες σας

Ένας από τους σταθμούς των Αργοναυτών ήταν η Κέρκυρα. Η Κέρκυρα είναι ένα νησί με πλούσια ιστορία και φυσική ομορφιά, μέσα στο απέραντο γαλάζιο του Ιονίου πελάγους. Είναι το βορειότερο και το δεύτερο σε μέγεθος μετά την Κεφαλονιά, νησί του Ιονίου. Το κλίμα της είναι εύκρατο. Η οικονομία της βασίζεται κυρίως στον τουρισμό. Παράγει λάδι, κρασί, οπωρολαχανικά και το μοναδικό κουμ κουάτ. Η Κέρκυρα ταυτίζεται με το ομηρικό νησί των Φαίακων. Ο Φαίακας ήταν ο πρώτος βασιλιάς του νησιού. Έμβλημα της Κέρκυρας είναι το καράβι χωρίς πηδάλιο που δείχνει πόσο άξιοι ναυτικοί ήταν οι Φαίακες. Γι' αυτούς όμως θα μάθεις παρακάτω.

Οι Αργοναύτες, όπως είδαμε, σταμάτησαν και στα παράλια της Βόρειας Αφρικής.

Η Βόρεια Αφρική απλώνεται από την Ερυθρά Θάλασσα ως τον Ατλαντικό Ωκεανό και από τη Μεσόγειο ως τη μέση περίπου της Σαχάρας. Στους αρχαίους Έλληνες ήταν γνωστή μόνο η Βόρεια Αφρική, όπου έχτισαν αποικίες. Στην Αίγυπτο, μάλλον, ζούσαν οι Λωτοφάγοι και στη Λιβύη ή στην Τυνησία οι Λαιστρυγόνες. Στη Βόρεια Αφρική άκμασε η Αίγυπτος και η Καρχηδόνα. Αργότερα, στις περιοχές αυτές ήρθαν Ρωμαίοι και Άραβες. Το 15ο αιώνα Ευρωπαίοι θαλασσοπόροι και εξερευνητές προσπάθησαν να τη γνωρίσουν ολόκληρη.

Η Αφρική. Μπορείς να βρεις και να δείξεις πάνω στο χάρτη τα Βόρεια Παράλια;

- Πού αλλού μιλήσαμε για το νησί της Κέρκυρας; Ξέρεις τι είναι το «κουμ κουάτ»;
- Βρες περισσότερα στοιχεία για την αρχαία Αίγυπτο και την Καρχηδόνα.
- Ποιες αποικίες έχτισαν οι Έλληνες εκεί κατά την αρχαϊκή εποχή;
- Σήμερα, σε ποιο μέρος της Αφρικής ζουν οι περισσότεροι Έλληνες;

Όπως κατάλαβες από τα παραπάνω, ούτε το ταξίδι της επιστροφής ήταν εύκολο για τους Αργοναύτες. Μία από τις μεγαλύτερες δυσκολίες που συνάντησαν ήταν ένας χάλκινος γίγαντας. Ο Πήγασος τον γνώριζε και ήξερε τα δυνατά και αδύνατα σημεία του.

Λίγο πριν φτάσουν στην Ιωλκό, οι Αργοναύτες σταμάτησαν στην Κρήτη.

Στον χάρτη βλέπεις το μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας, την Κρήτη. Βρίσκεται στο πιο νότιο σημείο της. Μέχρι το 1960 η οικονομία της Κρήτης στηριζόταν στη γεωργία και στην κτηνοτροφία. Από τη δεκαετία του '70 αναπτύχθηκε πολύ και ο τουρισμός. Έλληνες και ξένοι την επισκέπτονται για τα μνημεία της, τις φυσικές ομορφιές της και το μεσογειακό κλίμα της. Τα προϊόντα της Κρήτης, και ιδιαίτερα το λάδι και τα όσπριά της, προσφέρουν μια από τις πιο υγιεινές διατροφές στον κόσμο.

Στη Κρήτη, οι Αργοναύτες συνάντησαν τον χάλκινο γίγαντα Τάλω. Δουλειά του ήταν, να φυλάει το νησί και να μην αφήνει κανένα να πλησιάσει. Τρεις φορές τη μέρα γύριζε όλο το νησί και πετούσε βράχους στα καράβια, που προσπαθούσαν να πλησιάσουν. Ο Τάλως φώναζε πως ήταν άτρωτος και ότι κανείς δε μπορούσε να τον νικήσει. Αυτό όμως δεν ήταν αλήθεια.

Τάλως. Ο μυθικός φύλακας της Κρήτης.

☞ - Θυμάσαι πού έχουμε ξαναδεί τον Τάλω, σε αυτό το βιβλίο;

Η ζωή του Τάλω κρεμόταν από μία φλέβα γεμάτη αίμα.
Η φλέβα αυτή έφτανε μέχρι τον αστράγαλο κι έκλεινε με ένα χάλκινο καρφί.

Η Μήδεια, που ήταν μάγισσα, γνώριζε το μυστικό του γίγαντα.
Αν κάποιος του έβγαζε το καρφί θα πέθαινε.

Έτσι η Μήδεια με τέχνασμα κατάφερε να τον πλησιάσει και να του βγάλει το καρφί. Τότε όλο το αίμα του χύθηκε και ο Τάλως πέθανε.

Οι Αργοναύτες ήταν πια ελεύθεροι να προχωρήσουν.

Το όνομα αλλά και η ιστορία του Τάλω έκανε μεγάλη εντύπωση στο φτερωτό μας φίλο. Σύμφωνα με ένα γνωστό λεξικογράφο της αρχαιότητας, τον Ησύχιο, το όνομα «Τάλως» σημαίνει «Ήλιος». Η περιφορά που έκανε γύρω από την Κρήτη, 3 φορές το χρόνο, συμβόλιζε τις 3 εποχές του χρόνου. Οι εποχές αυτές συνδέονταν με τις κινήσεις του Ήλιου.

Ο σημερινός Τάλως της Κρήτης είναι ένα ρομπότ που μαζί με το γιο του το Λεύκο, αναλαμβάνουν διάφορες εργασίες, όπως για παράδειγμα την ξενάγηση σε Μουσεία.

Λεύκος.

Τάλως.

Και στη μυθολογία των Νορβηγών υπάρχει ένα πλάσμα που μοιάζει με τον Τάλω. Πρόκειται για το Γκουλινμπόρστι, που το όνομα του σημαίνει "Χρυσόμαλλο". Ένας άγγλος μυθολόγος, ο Πωλ Χέρμαν, γράφει γι' αυτό: «...Είναι κομμάτι από μέταλλο, που βγήκε από το καμίνι κάποιων μικρόσωμων ανθρώπων».

Ο χάλκινος Τάλως θα λέγαμε ότι έμοιαζε πολύ με τα σημερινά ρομπότ.

Η λέξη «ρομπότ» είναι τσέχικη και σημαίνει «αναγκαστική εργασία».

- Πού χρησιμοποιούμε σήμερα μηχανές για να κάνουμε τη δουλειά μας ευκολότερη;
  - Από όσα έχεις διαβάσει μέχρι τώρα για τη Μήδεια, τι γνώμη έχεις γι' αυτήν;
- Συζήτησε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου.
- Προσπαθήστε όλοι μαζί να παίξετε σε θέατρο την ιστορία του Τάλω.

Ο Πήγασος με την παρέα του μένει για λίγο ακόμα στην Κρήτη. Εκεί ακούει την ιστορία του μυθικού βασιλιά Μίνωα. Ο Μίνωας λένε πως ήταν πολύ ισχυρός. Με το ναυτικό του είχε διώξει τους πειρατές από τη θάλασσα. Οι υπήκοοί του τον σέβονταν και τον τιμούσαν.

Έτσι παράστησαν τον Λαβύρινθο οι αρχαίοι στα νομίσματά τους.

Κάποτε ο Μίνωας κάλεσε από την Αθήνα τον ονομαστό τεχνίτη και μυθικό εφευρέτη Δαίδαλο και του ζήτησε να του χτίσει ένα ανάκτορο, αντάξιο της φήμης του.

Ο Δαίδαλος έχτισε ένα πολυώροφο ανάκτορο που έμοιαζε με Λαβύρινθο. Όποιος έμπαινε μέσα χανόταν, επειδή είχε αμέτρητους διαδρόμους και πολλά δωμάτια.

Κάτοψη των ανακτόρων της Κνωσού.

Όταν ο Δαίδαλος τελείωσε τη δουλειά του, θέλησε να επιστρέψει στην πατρίδα του μαζί με το γιο του τον Ίκαρο. Ο Μίνωας, όμως, δεν ήθελε να τους αφήσει να φύγουν.

Η ιστορία του Δαίδαλου και του Ίκαρου σε ένα αρχαίο ανάγλυφο.

Με τη βοήθεια του Ήφαιστου, ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος έφτιαξαν φτερά. Τα κόλλησαν με κερί πάνω στο σώμα τους και δραπέτευσαν από την Κρήτη. Ήταν, θα λέγαμε, οι πρώτοι αεροπόροι. Ο Ίκαρος όμως δεν άκουσε τη συμβουλή του πατέρα του...

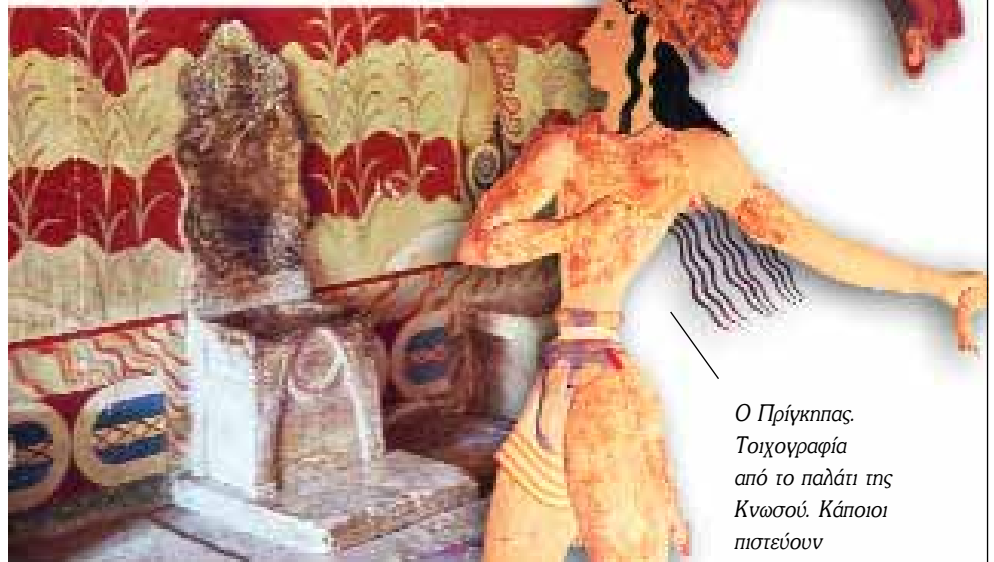

Το παλάτι της Κνωσού.

Οι περιπέτειες του Δαίδαλου και του Ίκαρου στην Κρήτη, ίσως εξηγούν την τεχνολογική ανάπτυξη που γνώρισε το νησί στη μινωική εποχή. Η μινωική εποχή αρχίζει από το 2.600 π.Χ. και φθάνει μέχρι το 1.050 π.Χ. Τότε χτίστηκαν τα ανάκτορα στην Κνωσό, στη Φαιστό, στα Μάλια και στη Ζάκρο.

Τα παλάτια της Κνωσού ακόμα και σήμερα προκαλούν το θαυμασμό για την κατασκευή τους. Τα κτίρια ήταν πολώροφα, με πολλές αποθήκες, ιερά και εργαστήρια. Είχαν επίσης άριστο σύστημα ύδρευσης και αποχέτευσης.

Ο θρόνος του Μίνωα στην Κνωσό.

Ο Πρίγκιπας. Τοιχογραφία από το παλάτι της Κνωσού. Κάποιοι πιστεύουν ότι η τοιχογραφία αυτή παρίστανε έναν πυγμάχο με κρίνα.

- Γιατί νομίζεις ότι ο Μίνωας δεν άφηνε τον Δαίδαλο και τον Ίκαρο να φύγουν από την Κρήτη;
- Τι συμβούλεψε ο Δαίδαλος το γιο του; Ψάξε και βρες τι έγινε μετά.
- Ποιους άλλους εφευρέτες της αρχαιότητας ξέρεις;

Οι Μινωίτες ασχολούνταν με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, το εμπόριο και τη βιοτεχνία. Είχαν εμπορικές συναλλαγές και πολιτιστικές επαφές με την ηπειρωτική Ελλάδα και γειτονικές χώρες (Κύπρο- Αίγυπτο- Συρία- Μεσοποταμία- Φοινίκη κ.λπ.). Στα μέρη που πήγαιναν ίδρυναν εμπορικούς σταθμούς. Η Μινωική τεχνολογία είχε αναπτυχθεί πολύ, όπως φαίνεται από τα αρχαιολογικά ευρήματα.

Τμήμα του μινωικού αποχετευτικού συστήματος.

Ο Μινώταυρος πάνω σε νόμισμα.

Διπλός πέλεκυς.

Παιδιά, θέλετε να οργανώσετε μια δικιά σας έκθεση για το Δαίδαλο και τον Ίκαρο στην τάξη;

- Στις παραπάνω εικόνες βλέπεις ένα τμήμα του αποχετευτικού συστήματος των Μινωιτών και ένα εργαλείο.

Μπορείς να φανταστείς σε τι χρησίμευαν αυτά;

- Σήμερα, όταν μιλάμε για τεχνολογική ανάπτυξη, τι εννοούμε; Συζήτησε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου.

Η ιστορία του Δαίδαλου και του Ίκαρου δεν έπαψε να απασχολεί τους ανθρώπους ακόμα και σήμερα.

Στην Αγγλία και σε άλλες χώρες μπορεί να δει κανείς κήπους που έχουν το σχήμα του λαβύρινθου.

Στη Βαρκελώνη το 1997, έγινε μια μεγάλη έκθεση που ήταν αφιερωμένη στον Ίκαρο. Την οργάνωσε ένας άγγλος σκηνοθέτης, ο Πήτερ Γκρηνναγουέι, σε συνεργασία με ένα γαλλικό ίδρυμα τέχνης και το ισπανικό Υπουργείο Πολιτισμού.

Εικόνες από το Μετρό της Αθήνας.

I - Παρατήρησε προσεκτικά την παραπάνω εικόνα. Τι σχέση νομίζεις ότι έχει με τον λαβύρινθο;

Oι περισσότεροι θεοί και θεές που γνωρίσαμε στις δύο προηγούμενες ενότητες, συνδέονταν με κάποια εποχή του χρόνου. Έτσι, για παράδειγμα, η θεά Αφροδίτη συμβόλιζε την άνοιξη και ο Διόνυσος το καλοκαίρι.

Mπορείς να συνδέσεις κι άλλους θεούς και θεές με κάποια εποχή; Συζήτησέ το με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σου.